

GÖZLEM

Uğur MUMCU

İKİ PASAPORT!..

CUMHURBAŞKANI Özal'a hastalığı nedeniyle "**Geçmiş olsun**" der, 1 Mayıs günü Amerika'nın Houston kenti Methodist Hastanesi'nde yapılacak "**habis tümör ameliyatı**" için şimdiden "**acil şifalar**" dileriz.

Amerika, tıp biliminin gelişme gösterdiği ülkelerin başında yer alıyor. Sayın Cumhurbaşkanı, hiç şüphesiz, Houston'daki Methodist Hastanesi'nde olağanüstü ilgi ve bakım görecektir.

"**Kanser**" ya da "**habis tümör**" denilince akıllara cezaevlerinde bedenini saran kanser hücreleriyle boğuşan İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın gelmez mi?

Apaydın, 12 Eylül döneminde DİSK davasının avukatıydı. Dava başlar başlamaz, İstanbul Sıkıyönetim Savcılığı, aralarında Apaydın'ın da bulunduğu "**Barış Derneği**" yöneticileri haklarında Ceza Yasası'nın 141. maddesi uyarınca dava açtı ve yöneticilerinin hepsi de tutuklandı.

Dernek Başkanı emekli Büyükelçi Mahmut Dikerdem, tıpkı Özal gibi "**prostat kanseri**"ydi. Apaydın da aynı hastalığın amansız pençesine düşmüştü.

Apaydın'ın ağabeyi ünlü Avukat Burhan Apaydın, kardeşinin tutukluluk süresinin hastanede geçirilmesi için çalmadık kapı bırakmamıştı.

Apaydın'ların bir gazeteci dostları, zamanın Genelkurmay Başkanı Necdet Üruğ'a başvurarak, bu iznin sağlanmasını istedi. Gereken emir, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na bildirildi. Apaydın, Haydarpaşa Hastanesi'nde yatacağı.

Bunun için Orhan Apaydın'ın, "**cezaevinden hastaneye naklini**" isteyen bir dilekçe yazması gerekmektedir.

Burhan Apaydın, Bayrampaşa Cezaevi'ne giderek durumu kardeşine anlattı. Tutuklu Orhan Apaydın "**hayır**" dedi:

- - Değil mi ki, ellerimi arkadan kelepçeleyerek beni vapura bindirip Haydarpaşa Hastanesi'ne götürecekler. Hayır, böyle dilekçe vermem. Cezaevinde ölürüm daha iyi...

Orhan Apaydın'ı daha önce, rahatsızlığı nedeniyle Haydarpaşa Hastanesi'ne götürmüşler, götürürlerken de ellerini arkadan kelepçelemişlerdi!

Bir hukuk adamının, kanlı katiller gibi ellerinin arkadan kelepçelenmesi Apaydın'ın yüreğinde derin yaralar açmıştı.

Bir süre sonra Apaydın mahkeme kararı ile salıverildi. Kanser bedenini sarmadan yurt dışında ameliyat olması ve bakım görmesi gerekiyordu. Askeri dönem bitmiş, ANAP iktidara gelmişti. Kanser ile pençeleşen Apaydın'a hakkındaki dava nedeniyle pasaport verilmedi.

Aynı günlerde, "**ANAP liberalizmi**" uyuşturucu kaçakçılarına, silah kaçakçılarına, gümrük ve altın kaçakçılarına ve seks tacirlerine pasaport yasakları koyan yasa maddesini bir çırpıda kaldırıyordu.

Aynı dram, sanatçı Ruhi Su için de yaşandı.

Ruhi Su da kanser ile tutuştuğu amansız kavgada son nefesini vermek üzereydi. Dostları, Ruhi Su'yu son bir umutla yurt dışına göndermek istediler. Pasaport engeli bu kez Ruhi Su'ya çıkarıldı.

Gazeteci Şükran Ketenci, Apaydın için Genelkurmay Başkanı Üruğ'a başvuran gazeteciye Ruhi Su için verilen raporları gönderdi. Gazeteci, Üruğ ile görüşerek Ruhi Su'ya pasaport verilmesini isteyecekti. Özel Kalem Müdürü Albay Rıza Küçükkoğlu, Komutan'ın İspanya'ya gitmek üzere olduğunu bildirince gazeteci, Üruğ'a "**Kurtuluş Savaşı türkülerini seslendiren Ruhi Su'dan ölüm döşeginde ilgisini esirgememesini**" dileyen bir mektup yazdı. Mektup, Özel Kalem Müdürü tarafından Üruğ'a verildi. Üruğ, MİT Müsteşarı'na telefon ederek Ruhi Su'ya pasaport verilmesini istedi.

Pasaport "**bir defaya mahsus olmak üzere**" verildi ama bu pasaport Ruhi Su'nun son nefesine yetişemedi.

Ruhi Su da, Orhan Apaydın da bu memleketin insanlarıydı. Biri, seferberlik türkülerini, savaş türkülerini, Yunus Emre'yi, Nâzım'ı seslendiren, çile çeken, hapis yatan soylu bir sanatçı; öbürü, Yassıada mahkemelerinden 12 Mart ve 12 Eylül sıkıyönetim mahkemelerine kadar her yerde aydın olmanın, hukukçu olmanın, tek kelime ile insan olmanın borçlarını, bu ülkeye, bu halka cömertçe ödeyen bir barış savaşçısıydı.

Onların da tıpkı Sayın Özal gibi yaşama hakları vardı, tıpkı Sayın Özal gibi bedenlerinde kol gezen habis tümörlere karşı savaşmak için devlet olanakları ile değil, kendi olanakları ve dostlarının yardımıyla yurt dışında bakım görme hakları vardı. Bu haklar, ne yazık ve acı ki, onlara çok görüldü.

Orhan Apaydın ve Ruhi Su'ya ölüm döşeklerinde bile esirgenen pasaportları, Houston'daki Methodist Hastanesi'nde Sayın Özal'a geçmiş olsun dileklerimizle birlikte armağan etmek isterdik.

Bu iki pasaport, Türkiye'de liberalizm maskesi ile sürdürülen yasakçı düzenin vicdan muhasebelerine konu olması gereken suçüstü tutanaklardır!..

